

27

27

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. ΠΕΔ IV 103/1970

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

8-12-1969/10-1-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). **Βαρδολομιο**
(παλαιότερον ὄνομα: **Βαρδολομιο**), Ἐπαρχίας... **Ἡλείας**,
Νομοῦ... **Ἡλείας**.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Τ. ΓΙΟΥΤΣΙΑΣ**
.... **ΦΩΤΙΟΣ**.... ἐπάγγελμα **Διδάσκαλος**..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Βαρδολομιο - Ἡλείας**
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... **Ἰ. ἔν. τε. (5)**
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **Ἀρβανιτάκης Διογύγιος**
.....
ἡλικία... **67**... γραμματικαὶ γνώσεις **Τετάρτη**..
... **Δημοτικῆς**... τοπὸς καταγωγῆς **Βαρδολομιο - Ἡλείας**
.....
Ἡλείας Τριῖας Ἀγρινάγιος ἑτάμ. 71

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; **Τὰ χωράφια ποὺ ἐκαλλιεργοῦντο**
κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἀφραναγνύσεως ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ
τὴν βοσκήν τῶν ποιμνίων.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; **Τὰ χωράφια ἀλλοτε ἐκαλλιεργοῦντο καὶ ἀλλοτε**
ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν βοσκήν ποιμνίων.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
- 1) **Εἰς φυσικὰ πρόσωπα. 2) Εἰς γαιοκτήμονας. 3) Εἰς**
μονὰς.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... **Συνέθεσεν τὴν ἐμοίρασιν εἰς τὰ**
τέκνα του, μετὰ τὸν γάμον των,
καὶ θανώντος τὴν διατηροῦσιν.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; **Συγχρόνως... εἰς...**

ἀμφοτέρας.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; **...Ναί.....**

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δολόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Ἦρχοντο ἐργάζεσθαι, ἔπειτα νύβιοι καὶ τράικωνες, οἱ δὲ αἰεὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

Ἐκαλοῦντο ἐργάται καὶ ἐδεκρύντο ὡς ἀνέμικτες εἰς κατωτέραν τάξιν.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; **Εἰς χρήμα**

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ἦρχοντο ἔπειτα νύβιοι ἢ τράικωνες, μόνον ἄνδρες, καὶ ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; **Ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπηρέται, πού προήρχοντο κυρίως ἀπὸ τῆς ἡπείρου.**

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; **...Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ**

τόπου δὲν ἐπῆγαιναν εἰς ἄλλα μέρη δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; **...Ὁχι.....**

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

1). Μ. ἐ. ζωϊκὴν κόπρον... 2). Μ. ἐ. τὸ καύσιμον τῆς καλαμῖας,.....

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... ? Α. π. ὁ... τ. ὁ... 1.9.15-16,.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... ? Α. π. ὁ... τ. ὁ... 1.9.10... τὸ

6.1.8 μ. ροῦν. ἄ. ρ. ο. ρ. ο. ν. καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀρ. ὁ. ρ. ο. ν.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ? Ἐχρησιμοποιεῖται τὸ μονόφτερο

τῶρα ἐχρησιμοποιεῖται τὸ δίφτερον διὰ τὴν ἐξαγωγή τῆς πατάτας. Ἡ προμήθεια δούεκεν ἐλθ. ἀπὸ τὸ ἐμπόριον

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

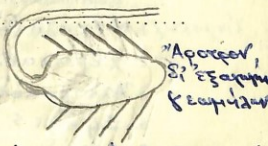
1. χεῖρα λείδα 4. τῶνα τῆς 7..... 10.....

2. Ἀλετρι πῶδη 5. Μπατὰ ὑφ. ὁ 8.....

3. Σταθὰρ 6. Ὑ. ν. 1..... 9.....

Ἀλετρι μονόφτερο

Ἀροτρον
Σι. ἔξαγωγή
γεωργίας

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀμέγως μετὰ τὸν Β' παγκ. πό

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... ? Α. π. ὁ... τ. ὁ... 1.9.5.5.....

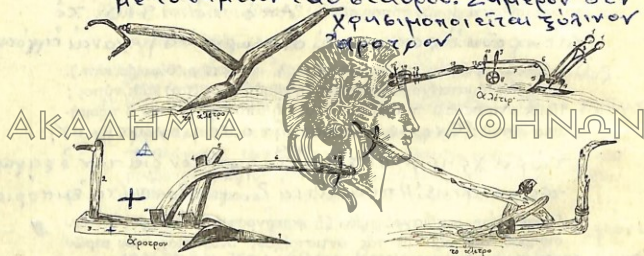

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων) ^{ἡ μηχανὴ δεσὶς καὶ τὰ σταχύν} με δεσσε καὶ τὰ σταχύν

5) Μηχανή ἀλωνισμού Ἀπό... τὸ... 1913.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Τὸ ξύλινον ἄροτρον. τὰ κατεσκεύαζεν. ὁ Ξυλατεχνίτης.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; ^{ἡ χρησιμοποίησις τοῦ θυμίου} με τὸ θυμίου τοῦ σταυροῦ. Σήμερον δὲν ^{ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ξυλίνου} χρησιμοποιεῖται ξύλινον ἄροτρον

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Χ.ε.ρο.λα.βή... 6. Σ.τ.α.β.ά.ρι... 11. ....
2. Χ.ε.ρο.λα.βή... 7. Τ.β.α.τ.β.ά.ρα... 12. ....
3. Ἀ.λε.τρο.πό.δα... 8. Φ.τε.ρό.ῆ.μ.π.ά.τ.ω... 13. ....
4. Σ.φ.ῆ.ν.ε.ς... 9. Ξ.ν.ῖ... 14. ....
5. Σ.π.αῖ.δ.ν... 10. .... 15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἐχρησιμοποιεῖτο. π.χ. διὰ. ἔλα. τὰ. χωράφια,
δεδομένον, ὅτι. διὰ. ν. ὑπάρχουν. πετρώδη. ἐδάφη
τ.ὸ. ὑνί. ἦτο. ὡς. τὰ. κατωτέρω. βυμειούμενον
μὲ. τὸ. βυμεῖον. τοῦ. β. ταύρου

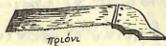
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ἦτο. πλατεῖα
καὶ. ὀλίγον. καμπυλωτὴ. ἐν. τὸ. ἄνω. αἶκρον.

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ. ξύλου

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

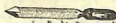
πριόνι, σκεπάρνι, τσεκούρι, ἀρίδι, ξυλοφαῖ,
βμίλα.....

πριόνι

ἀρίδα

ρινί ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. . Κυρίως ἵππος, πολὺ παλαιότερον ἐχρησιμοποιοῦντο βεβηλὶες βόες καὶ ὄνοι
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; Συνήθως ἓν. Ἐνίστε. ὄνος καὶ δύο στο ἀραποβίτι ἐχρησιμοποιοῦντο δύο ζῶα
 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός,
 . Δὲν... ἐχρησιμοποιεῖτο ζυγός.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). Ἐπειδὴ δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο

ζυγός, ὅταν ἐχρησιμοποιεῖτο δύο ζῶα τὰ θυγκέριον, δηλαδὴ ἔδεξαν τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς καὶ ἔφερον τὸν λαμόν μετὰ τοῦ θυγκέριον (το θυγκέριον)

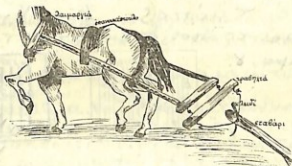
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; . Α.π.ό. ἀνέκαθεν

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; Ἐλευθερώσαντες τὸν λαμόν καὶ ἀπὸ τῶν θυγκέριον ἀπὸ τῆς ἐποῖαν ἔδεξαν το τὰ ζευγιά καὶ ἀπὸ τὰ ζευγιά ἔδεξαν το οἱ γκάβοι εἰς τὴν ράχη ἢ το ἡ ἡ γκάβοι ὅπου ὅτε φέρωντο οἱ γκάβοι. Οἱ γκάβοι κατέλυσαν τὴν πελάντια καὶ ἀπὸ τὴν πελάντια ἔδεξαν το τὸ ἀγέτρι

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. Ἡ. δ. κ. ε. υ. τ. α. υ. ζ. ὡ. ε. υ. ἦ. π. ο.
 ἦ. ἰ. δ. ἰ. α. ἢ. ἢ. τ. ἦ. ν. ἔ. ι. κ. ο. ν. ἰ. ο. ἢ. ν. ν. κατωτέρω. ἢ. ἢ. τ. ἦ. ν.
 διαφορὰν, ὅτι. ἦ. γ. α. ι. μ. α. ρ. ρ. ἰ. ἔ. λ. ἔ. ρ. ε. τ. ο. δ. η. γ. ρ. ἰ. α. καὶ φ. ὅ.
 ἔ. π. α. ν. ο. υ. κ. ἄ. τ. ο. υ. λ. α. ἔ. λ. ἔ. ρ. ε. τ. ο. ἰ. χ. κ. λ. α. ....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. ἔ. ρ. χ. ω. ν. ε. ν. ἔ. ρ. χ. ω. ν. ε. ν. καὶ
 μ. ἄ. ρ. ἰ. δ. τ. α. ὅ. ἰ. δ. ἰ. ο. κ. τ. η. τ. η. σ. τ. α. υ. ἔ. χ. ρ. α. δ. ἔ. π. α. ν. ἰ. ὡ. ρ.
 ὡ. ρ. χ. ω. ν. ε. ν. ἔ. ρ. χ. ἄ. τ. η. σ. ....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). ἔ. ἢ. μ. ε. ρ. α. ν. ἔ. ε. ν. χ. ρ. η. ἰ. μ. ο. π. ο. ἰ. ε. ἰ.
 τ. α. μ. ζ. ὡ. λ. ἰ. ο. ν. ἄ. ρ. ο. τ. ρ. ο. ν. ....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ἔ. κ. ἔ. μ. ε. π. ο. ὡ. ς.
 π. ε. ρ. ἰ. ε. χ. ῥ. ἄ. φ. α. ἔ. ἰ. ς. τ. ὅ. ἔ. ρ. ὡ. τ. η. μ. α. ὅ. τ. ἰ. 2. ....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 μ. ἔ. ὅ. χ. ο. ἰ. ν. ἰ. π. α. υ. δ. ε. κ. ε. τ. α. ὅ. τ. ἦ. ν. κ. ε. φ. α. ρ. ἰ. α. (καπιῶτράνα)
 καὶ ἀπὸ τὰ δύο μ. ἔ. ρ. γ. , καὶ κατὰ τὴν χ. ε. ἰ. ὅ. τ. ἦ. ν.
 χ. ε. ρ. ο. λ. α. β. ἢ τ. ο. ὅ. ἄ. ρ. ὅ. τ. ρ. ο. υ. ....

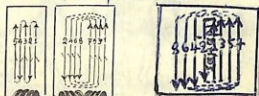

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

...?Εχωμεν μαρται εἴπο καὶ...δ...τὸ πος...α

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

καὶ...δ...τὸ πος...β...?Κ.π.π.χεν...δ.μας
καὶ ἄλλος τρόπος ὀργώματος (τὸ δαμαρτό)
ὡς τὸ σχῆμα γ.

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριῆς, ντάμις, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); ?Εχ.ε.γ.ε.τ.ο...καὶ...γίνεται...ἀκόμη
δ.ε.ε.πορι.ε.ς...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν ; ..Μ.ε.αὐλα-
κιάν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; ...ε.τ.ο.ν...τ.ο.π.ο.ν...μας...δ.πορ.ε.
γίνεται...μόνον...μέ...τὸ...ἀρο.τρο.ν...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. ?Εχ.ε.ν.ε.τ.ο...β.α.δ.ι.α.
Πολλὰ κ.ι.ς...δ.μ.ω.ς...καὶ...π.γ.α.γ.ι.ω.ς...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ΒΑΘΙΑ. ΕΧΕΝΕΤΟ. Β.Π.Α. ΜΑΥΡΟΧΩΜΑΤΑ

(ΒΑΡΙΑ. ΧΩΜΑΤΑ).....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτὰ π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ΓΙΑ Τὸ ΒΙΤΑΡΙ, Τὸν ΒΙΚΟ ΚΑΙ Τὸ ΚΡΙΘΑΡΙ. ΕΧΕΝΕΤΟ ἓΝΑ. Ὄρχωμα μετὰ τὰ πρῶτα βρέχια πού

ἐλέγετο. ΔΙΑΒΑΘΜΑ. ΚΑΙ ἓΝΑ. ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΚΑΤὰ τὴν ΣΠΟΡὰν (ΜΕΤΡΙΑ) ΣΤὸν ΒΙΚΟ ΚΑΙ τὴν ΣΠΟΡὰ ΕΧΕΝΕΤΟ ΚΑΙ ΒΒΑΡΝΙΣΜΑ. ΓΙΑ Τὸ ΑΡΑΠΟΒΙΤΙ, Τὸ ΡΕΒΥΔΙ ΚΑΙ Τὸ ΛΑΔΥΜΑ ΕΧΕΝΕΤΟ Τὸ ΠΡῶΤΟ Ὄρχωμα, ΠΟΥ ΕΛΕΓΕΤΟ, ΒΚΙΘΙΜΟ, Τὸν ΓΕΝΑΡΗ, Τὸ ΔΕΥΤΕΡΟ, ΠΟΥ ΕΛΕΓΕΤΟ, ΔΙΒΟΛΟΣ, ΑΡΧΑΙ. ΜΑΡΤΙΟΥ, Τὸ ΤΡΙΤΟ ΚΑΤὰ τὴν ΣΠΟΡὰ (20-30 ΜΑΡΤΙΟΥ) ΚΑΙ ΜΕΤὰ τὴν ΣΠΟΡὰ Τὸ ΒΒΑΡΝΙΣΜΑ.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποκρίθησθε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω) Τὴ ΒΡῶΜΗ

ἢ. ΣΠΟΡὰ. Τῶν ΚΗΠΕΥΤΙΚῶν. ΕΧΕΝΕΤΟ ὅπως τοῦ ΑΡΑΠΟΒΙΤΙΟΥ. ΕΧΕΝΕΤΟ ΔΕΛΤ. Τὸ ΒΚΙΘΙΜΟ (ἢ Ὄρχωμα) ΔΙΒΟΛΟΣ (Β' Ὄρξωμα), ΣΠΟΡὰ ΚΑΙ ΜΕΤὰ τὴν ΣΠΟΡὰ ΒΒΑΡΝΙΣΜΑ.

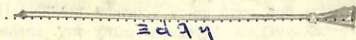
- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ΚΑΙ ἓΝ ἔτος. Τὸν ΠΡῶτον ΧΕΘῶΝ ΕΧΕΝΕΤΟ ὀψιμὴ καλλιέργεια ἀραβοσίτου, Τὸν ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΕΧΕΝΕΤΟ καλλιέργεια ΒΙΤΟΥ, Τὸν ΤΡΙΤΟ ΕΧΕΝΕΤΟ ΚΑΛΗ. ΒΡῶΜΗΣ ΚΑΙ Τὸν ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΙΣ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ἢ. ἘΝ ΕΦ. ΕΡΘ. Χ. Β. Τ. Χ. Ν. ΕΡΩ. Τ. Χ. ΕΙΡ. Χ. Ι.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ ΔΙΣΑΚΙ· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ἢ. ΑΡΑΠΕΡΝ, ΕΠΑΡΕΤΡΑΒΙΟ, ἈΞΙΝΕΣ, ΒΟΥΧΛΕΣ (ΚΟΥΒΑΣ), ΞΑΛΗ, ΤΣΟΥΚΚΑΝΑ, Τὸ ΠΑΤΗΤΟ (Φ. ΤΥΔΕΙ).

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

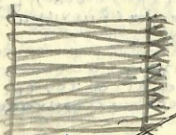
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; **Μ.Ε.Τ.Α.Ν. ΞΑ.Γ.Υ.**
ἕνα διέδροπατὺ καὶ αἰχμηρὸ ἀπὸ σιδηρῆς περὶ
ἑξήκοντα καὶ μ. ἐπὶ β. π. ἄλ. γ. ἄ. κ. γ. ὁ ποὺ ἐμπαι
νε ἕνα ξύλο, ἕνα κίβου περὶ πέντε μέτρο, μὲ τὸ ὅποιο
ὁ ξυκοχάτης κτυπεύει τὰ ξυχμένα ξύλα...

ΞΑ.Γ.Υ.

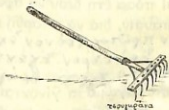
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); **Γ.Ι.Ν.Κ.Τ.Α. β.π.ὸ. ἀραπεδίτι, β.π.ὸ. ρεβ. δι,**
β.π.ὸ. λαδούρι, β.π.ὸ. βί. κα. καὶ β.π.ὸ. κ. η. ρ. υ. ζ. ι. κ. α. ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ τοῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματα τινῶν ἐκ τούτων). **Ἡ Τβουγκράνα ἡ το ὡς ἡ κατω**
τέρω, ἡ Ξαλινῆ ἡ τβουγκράνα ἡ τωτέρω εἰς τὸ
ἔργον. β.π.ὸ. καὶ β.π.ὸ. ἡ τβουγκράνα ἡ τωτέρω
ἡ τβουγκράνα ἡ τωτέρω ἡ τβουγκράνα ἡ τωτέρω

Σβάρνι
Ξαλινῆ

βουκέντρο

τερυγία

ὁ βολοκόπος ἡ ράκος

σβάρνα εὐδέρμα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπκα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) καρμάς, τσαπί, ἄξινα, βκαλιετήρι, φτυάρι.....

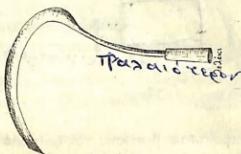
- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
 Τὸν ζευγολάτην βοηθοῦν οἱ ὀκέιοι, τοῦ ἀλλὰ καὶ ἔργαται, οἱ ὁποῖοι ξαρίζουν τὰ ἄκρα τοῦ χωραφιοῦ διὰ τὸ κόβουν χόρτα, δάμνευς κ.λπ., καθαρίζουν τὰς αὐλάκιες, ἀνοίγουν τὰ ἐσπέρια (ἢ κρηναχάντακια) καὶ τοὺς τρεχούς (ἢ κεφαλαχάντακια) περὶ μετὰ τοῦ χωραφιοῦ)
- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Διὰ τὰ ὀσπρία καλλιερгоοῦνται τὰ ἑξῆς χωράφια: 1) τὰ ὀσπρία καλλιερгоοῦνται καὶ μετὰ τὴν σπορὰν διὰ τὰ ὀσπρία. 2) τὰ ὀσπρία καλλιερгоοῦνται καὶ μετὰ τὴν σπορὰν διὰ τὰ ὀσπρία. 3) τὰ ὀσπρία καλλιερгоοῦνται καὶ μετὰ τὴν σπορὰν διὰ τὰ ὀσπρία.
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Τὰ ἑξῆς χωράφια καλλιερгоοῦνται μετὰ τὴν σπορὰν καὶ μετὰ τὴν σπορὰν.
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφρτεῦντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Ἐφρτεῦντο καὶ αὐλάκια τὰ ὁποῖα ἀνοίχων μετὰ τὴν σπορὰν, προκυνθέντος βεβαίως ἐνός ὁρῶματος τοῦ χωραφιοῦ.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ἔθερίζοντο.
 μέ. πὸ. δρεπάνι... παλαιότερον. ἐχειρι-
 μοποιεῖτο. τὰ ἀνοικτότερον. (7. ε. λ. ε. κ.)
 καὶ ἀρχότερον. 2. π. ὁ. κ. η. β. 2. α. καὶ ὁ δοντωτός

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Δὲν. ἢ βαν.
 εὐτε. εἶναι... ἐν. χρήσει. διαφόρων. ἀλλων. εἰδῶν
 δρεπάνια. ἢ ἄλλα μέσα. θερι. β. μ. α. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) παλαιότερον

ἔθερίζοντο μετὰ τὴν θανοφαλτεῖτα, ποῦ ἔμοιαζε
 μετὰ τὸ παλαιὸν ἀνοικτὸν δρεπάνι. ἐπίσης
 ἔθερίζοντο καὶ μετὰ τὸ κλαδευτήρι. Σήμερα

ἔθερίζονται μετὰ τὴν κόψα.

θανοφαλτεῖτα
 μανίκι
 Σανοφαλτεῖτα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Ἡ λεπίς
 παλαιότερον ἦτο ὁμαλὴ, ἀρχότερον δὲ
 ὁδοντωτή.....

4) Πῶς ἦτο κατασκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἡ χειρολαβὴ του ἦτο κατασκευασμένη
 ἐκ. ξύλου. Ὁ β. β. μ. ρ. οὐ. δ. κ. ε. λ. ε. τ. οὐ. ε. λ. ε. γ. ε. τ. οὐ.
 φαλτεῖτα.

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) Τὰ δρεπάνια ἤγοράζοντο ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου.
Τὸ ἴδιον καὶ οἱ κόβες, τῆς βανόφοι τζέτες
τῆς ἑφτιαχναν οἱ φάβροι (εἰς ἀρῶν χοί)
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) **Θερίεμονος... οἱ... ἐκρεττωθῶς**
ἐξένετο καὶ χίχεται... μόνον... τῶν
ὀσπρίων

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. Ανάλογα μ.ε. τ.δ. ὕψος τ.ε.δ. γεννημάτων
Ἀπὸ 20-70 πόντων.....

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα; *Ο. ἴδιος. ὁ θεριστής. ἔκοθεν*
τὸ ἔδαφος. χεριές. δράγματα. πού τις ἔδενεν
τὴν κάρτεν ἢ αὐτοὺς καὶ ὄλεσμάς τε ἔνα
χερόβολον, τὸ ὅποτον ἐφυνεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. ...? *ἐξέχοντα χεράθελα*.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Θ. ἐρ. ζου. ν.
 οἱ ἄνδρες. ἤρχοντα καὶ... εἰδικοί...
 θερισταί ἀπὸ τῆν κεφαλληνία,
 καὶ τῆν Ζακύνθον*.....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *Η. α. μοι. β. γ. ζ. αν
 ἦτο... 10%... χέννηρα... μετὰ φαγητοῦ*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Ἐ. δ. εν. αν...
 ζων. ἀρ. ι. β. τ. ἡ. μ. ε. β. γ. οἱ ἐκ Ζακύνθου
 π. φ. ε. ρ. χ. ο. μ. γ. ν. ε. ι. φ. ο. ρ. οὔ. β. ε. κ. μ. ἰ. ἀ. με. χ. ἀ. λ. γ.
 μ. π. λ. ο. ὄ. ζ. α, β. ἰ. ν. π. ο. κ. α. μ. ἰ. β. ε. α, π. οὔ. τ. ἡ. ν.
 ἔλε. χ. ε. ι. γ... β. ο. τ. α. μ. π. ἄ. ρ. κ. α.*.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-

δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει γὰ ἀρχίσθαι ὁ θερισμός; ποτὲ δὲ ν
ἀρχίζαν τρίτην, συνήθως ἀρχίζαν τὴν πρώτην
δευτέρα τοῦ μηνίου. Τὴν Δευτέρα ἐπὶ γαίαν
καὶ ἔσθον, ἐκφ. καὶ γὰρ ἐτάχυα, διὰ νὰ
βαθύν. χ.ε.ρ.κ.ο., ὅπως ἐλέγχον.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικὰ
τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν τὴν

τραπαραμπραϊνὰ, τὸ ἄλλο τὰ πεντάκτια
καὶ τὰ ἑτάχυα καὶ τὰ τραγούδια τῶν
αὐτῶν. (χαυκοχαράζει. γ. χαυνογ. κ. γ. η)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν
τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας
στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν
εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἐπίμονον. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ

ἀφῆκαν. ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ χωραφιοῦ ἀθήριστον ποῦ
τὸ ἔλεγχον... ἔλεγχον. τὰ ἑτάχυα τοῦ ναυκακῶν
αὐτὰ τὰ ἑτάχυα τὰ ἑτάχυα οἱ ἑτάχυα οἱ ἑτάχυα
λόγιδοις, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τὰ ἑτάχυα. τραβηκτὰ
καὶ ἔλεγχον. ἔλεγχον. ἔλεγχον. ἔλεγχον. ἔλεγχον.
νοίκεκῶν.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων
σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέ-
ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Ἀμέσως. ὁ... ὁ... ὁ... ὁ...

δ... δερι. γ. δ... ἔλεγχον. μίαι. μίαι. χου. φ. τ. ι. α.
καὶ... ὅταν... β. η. π. λ. ἡ. ρ. ν. ε. ἔλεγχον. ρ. ε. χ. ο. υ. ρ. τ. ι. α.
τὶς ὁποῖες καὶ κρατῶν. β. ε. γ. δ. ἀρι. β. τ. ε. ρ. ο. τ. ο. υ.
χ. ε. ρ. ι, τότε τὶς ἔδενε ὅλες μαζὶ καὶ
ἔκανε ἓνα χερὸ βοῦλο.

2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. Ο. Α. Δ. 13

ὁ θεὸς τῆς ἐδενε καθε 4. Χουρτίες
 ἐ. ἕνα. χερὸ βολον, τὸ ὁποῖον ἀπέδε
 τεν. ἐπὶ τὰς ἐδαφους. τὰ χερὸ βολον
 βουνε ἐν τρωαν. ἐ. ἕνα μέρο τὰ...
 χωρταίον. θυκαί κες. ἐρχαί τριες. καὶ
 ἀπὸ. ἐκατ. ἐφ' ὅτι γοντα. ἐτὸ κάρρο
 γιὰ κα. παχὺ ἐτὸ ἀλ. ὡν. ....
 τίς χουρτίες καθὼς καὶ τὰ χερὸ βολον
 τὰ ἐδεναν. ἐκατ. μες, χωρταίον χρυβι
 ὁμιαν. ἐτὸ κάρρο. ἐρχαί τριες.

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρῶνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Δ. Ε. ✓

μελέτη καὶ ἀνάπτυξη, ἀλλὰ χρονοβόλη, τὰ
ὅποια ἀμέσως βουλεψεν τὸν καὶ το. βέ-
βαια. μετέπειτα τοῦ χωρὶς γι. ε. β., ἀπ' ὅπου
μεταρτίων καὶ το. β. τὰ. κάρρο. καὶ μετεφε-
ροντο εἰς τὸ αἶθρον.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

2) Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλων τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. Παλαιότερον. γ. ἐξαγωγή. 7.45. π.

ἀρότρου καλπ. παραστέοντες και σχετικόν σχεσίον αὐτῶν η
φωτογραφίαν. Παλαιότερον γ. εξαγωγή της πατάτας
ξερενέτο με τὴν αἰείαν. τα τελευταία
χρ. ὁπια. γίνεται εξαγωγή αὐτῆς
με ἕνα ειδικὸ ἀγγεῖρι (διωκτὸς) που βγα
πλῆθος τῶν φτερῶν ἔχει 8, εἰδερῆ α εἰρη
(ἀπὸ τὴν μια μεριά καὶ 4 ἀπὸ τὴν ἄλλή)
καὶ τὸ ὅποιον προβδενεται 6 εἰκαπτικά
μηχανήματα 4 τρακτέρ

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χαίμωνα με ξηρὰ χόρτα (π.χ. διανόν, τριφύλλι, βόικον). Ἐσυν-
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργεια του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. **Ε.β.ν.η.δ.ι.ζ.ε.τ.ο. καὶ**
ε.ν.η.δ.ι.ζ.ε.τ.ο. ἀκοῦν ὅτι εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν ζώων μένουν
οἱ καλλιέργειαι τῶν ἐξελίξετο. ὅπως καὶ τῶν
δυσμενέων κῶν. ἡ κοπὴ τῶν παλαιότερων με
τὴν βιογραφίαν εἶτα καὶ τὸ κλῆμα εὐτελεῖ, ἀπο-
τερον μετὰ τὴν κοπὴν. Ἀρρύνοντο ἀπλωμένα ὅτι
χωρὰ φ. ν. ἡ ἔρα. φ. ν. καὶ μετὰ τὴν ἔραν εἰς
τὴν ἐξελίξιν τοῦ ἑαυτοῦ, πρῶτον, τὴν ἐξελίξιν
ν. τ. καὶ μετὰ τὴν ἐξελίξιν τοῦ αὐτοῦ. Ἀρρύνοντο
ὅπως καὶ ὁ μερὸς ἐξελίξιν τοῦ μαλλοῦ μετὰ τὴν
ἐξελίξιν τοῦ αὐτοῦ. ὅπως καὶ ὁ μερὸς ἐξελίξιν τοῦ

2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάκος καὶ με ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). Παλαιότερα ν. μ. ἔ. 74 ν. 6. α. ν. ο. ρ. α. 2. τ. 6 ἔ. 7 α.

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας) ΚΑΙ ΤΕ ΚΥ ΑΔΕΥ
ΤΗΡΕΙ. ΣΗΜΕΡΟΝ. ΜΕ. ΤΗΝ. ΚΑΘΑ. ΣΧΕΔΙΑΧΡΑΜ-
ΜΑΤΑ. ΤΑΥΤΑ. ΕΧΟΥΝ. ΕΤΕΡΩΤΗΡΗ. ΘΕΡΙΘΟ

3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Παλαιότερον ἔδει καὶ το. δευ-
τέρ. α. μ. ἐκόν. ἢ διον. τὸν θανάον. σήμερον.
γίνονται. μηδ' ἄλλες. μ. ἐ. εἰδικές. μηχανές.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Τὰ χερὰ βοῶν μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι.....

- 2) Πώς καλεῖται ο χώρος όπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμὸν
δεμάτια. Εἰς τίνας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πώς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός; Ἐκκελεῖτο
θεμωνία. Τὰ σταχὰ ἐπεδοτέοντος εἰς βωρὲν
βήματα. Κωνά. ἢ η' ἑξαίρι. Οὐαί. ἔρη. ἔρη.
ποιούσαν μόνον τὴν τὴν ἀλὼν. καὶ ἐπομένως εἰς αὐτὴν
ἀρκετὸ χωρὸς ἐξ ὁμοειδέτων, ἐταποτέονταν τὰ
χερρὲς καὶ τὰ ἐνα διπλάσια ἀλλήματα ἐξ ὁμοειδούς
πρὸς τὰ κατώ και 3-4 χερρὲς παρὰ τὰ ὑπερβαίνοντα ἐξ
- 3) Υπήρχεν ἀνεκαθεν εἰς τὸν τοπὸν σὺν ἀλὼν διὰ τὸν ἀλὼν
σμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρὸς
σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλὼνι; .....
..ἐπαρχεν.. ἀν. ἐκάθει.. ἀλὼνι.....

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνα. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; . . . τὸ ἀλφ. ν. λ. . . κατασκευάζεται ἐξ. π. τοῦ . . . χωρ. ἰ. οὐ. εἰς . . . μέρος π. οὐ. γ. ἢ τὸ π. ἰ. ἂν. η. δ. ἁ. ἑ. ρ. α. σ. καὶ . . . γ. ἰ. κ. ε. τ. α. . . κατ' ὅ. τ. ἑ. ρ. α. τὸ γ. ἰ. χ. ν. ἰ. σ. μ. α. . .

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. Τ.ὸ.. ἀλώνι

ἀν. ἦ κε.. μόνον.. εἰς μίαν.. οἰκογένειαν.. ε.ε.α.γ.

Πρῶτα.. ἀλώνι.. ὅ. τοῖς κεκρυμμένοις, ἐὰν.. ἡ τοῦ ἔτους..
μὲς, πρὸς τοῦτο, διαφορετικὰ ἀλώνια, καὶ ποιεῖται
ἄλλος συρτάρις ἢ ὅτι πρῶτα καὶ δεύτερα ἀλώνια

- 6) Ἀπὸ ποῦ ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ ποῦ ἀληγεί ; .....

Τ.ὸ.. ἀλώνι.. θρία.. ἔχενετο.. ἀπὸ.. ἀρχῆς.. ἔως τὸ τέλος
τοῦ αἵματος

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Τ.ὸ.. ἀλώνι.. ἡ τοῦ χωματάλωνον (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· ἡ κατασκευὴ του.. ἡ τοῦ ἀπλῶς.. ἔκαθενετο.. ἐνὰ κυκλικὸν τμήμα τοῦ χωματίου.. ἐβατα.. ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ, καὶ τὰ ἀλώνια.. ἡ τοῦ ἔτους..

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). Κατὰ τὸ.. τέλος.. τοῦ αἵματος.. ζάριζαν,

δηλ. καθάριζαν.. ἀπὸ.. τοῦ χόρτου, τοῦ ἀλώνι καὶ τίποτε.. ἄλλο..

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνισμού γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ἐχένετο.. ὁποιαδήποτε ἡμέρα.. ἀπὸ.. τοῦ αἵματος.. τὴν.. τρίτην..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

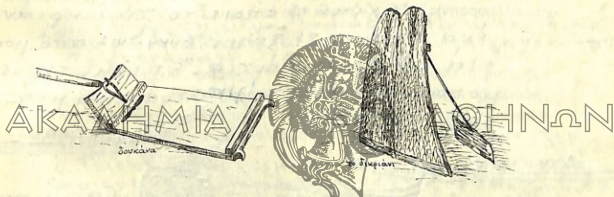
[illegible]

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχαιοποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλω-
γιστοῦ ξύλινος στύλου, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἑτέρον ἅκρον των τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρε», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Ζ.τ.δ.
ΚΕΘΟΝ ΤΟΣ ΑΛΩΝΙΟΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΣΤΥΓΕΡΟΣ, ΕΝ
ΞΥΛΩ... Ι. - Ζ Μ. ΕΤΡΑΜ. ? ΑΠΟ ΠΟΝ. ΒΤΥΓΕΡΟΝ.
? ΕΔΕΝΕΤΟ Η ΗΙΑ ΑΚΡΗ ΕΝΟΣ ΒΧΟΙΝΙΟΥ ΤΟΣ
ΟΚΡΕΤΟΥ. ... ΑΛΛΑ ΑΚΡΗ ? ΕΔΕΝΕΤΟ ΚΕ. ΔΥ-
ΛΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΑΙΡΟΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ? ΕΤΟΙΜΑ ΤΑ ΖΩ-
? ΕΔΕΝΕΤΑΝ ΠΡΩΤΑ ΑΛΟΓΑ ΕΞΕΛΙΑ, ΜΕΛΕΙ ΤΟΥ ΕΥΛΙ-
? ΕΤΟ ΤΟ ΒΧΟΙΝΙ ΒΤΡ ΒΤΥΓΕΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΟΔΟ-
? ΑΡΕΤΕΡΗ : ΜΕΛΕΡΙ ΠΟΙ ΕΤΕΛΙ ΕΤΟ ΤΟ ΒΧΟΙΝΙ ΚΑΙ
? ΕΝΕΛΕΤΑΙ ΑΠΑΛΙ ΣΕΤΑΙ ΚΑΤΗ.
- β) Πώς ζευνοῦνται οἱ βοεῖς, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ

— 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἐλυνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλυνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ..

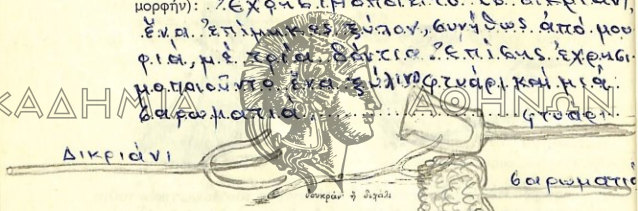
Α.Ε.Ν. ... Ε.Χ.Ρ.Ε.Ι.Μ.Ο.
Π.Α.Ι.Ε.Λ.Π.Ο. ... Ε.Π.Ε.Ρ.Ο.Σ. Τ.Ρ.Ε.Π.Ο.Σ. ... Ε.Κ.Π.Ε.Σ. Π.Ε.Δ. Π.Ε.ΡΙ.Κ.Ρ.Α.
Φ.Ο.Μ.Ε.Υ.Α.Ν. Εἰς τὸ ἑρ. ὠτήμα. II α.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ὁ ἀληθεύς ὁμοῦς ἐρχιζέ· κατὰ τοῦ θ· 10
τὸ πρῶτον, διὰ τὰς ἡν ἐπαρχ. δραβ. α
καὶ ἐτ. ε. εἰ μ. ε. κατὰ τὴν 7...
τὸ βρ. α. δ. υ. ....

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα λεία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):
- ἔχρησι. μοποιεῖτο. τὸ. δικριανί.
 ἐν. α. ἐπίμηκες. ξύλον, συνήθως. ἀπὸ. μου.
 ριά, μ. ἐ. κρία. δέντρο. ἐπί. α. ἔχρησι.
 μοποιεῖτο. ἐν. α. ξύλον. στύρι. καὶ. μ. α.
 βαρ. ματιά. . . . . ἔτος.

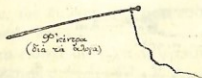

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχους : . . . . Ν. α. ι. . . . .

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κύ-
πημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) **Ἀλλωνι**
βέργης. Χρ. κ. κ. ι. ο. π. ο. ι. ο. κ. ε. διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ
τὸ κύπημα τῶν ζῶων. Τὸν καμουτ βέ..
Ἦτο ἓνα ζῦγο τοῦ ἐνὸς μέτρου βῆν.
ἀκφ τοῦ δποι οὐ²² βδένετο ἓνα βπερτδίν
(ψιχὸ βχοινί) πάλι τοῦ ἐνὸς μέτρου.

καμουντ 6 ες

- 15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός απλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν. *Η. ξεχάσθαι το άλωνίσματος ενός άλωνιού. Ξεχάσθαι... άλωνισα. Τ. ή. ν. ή μέραν. ή α. ν. ι. ζ. ε. τ. ο. κ. ι. α. κ. ρ. ν. ε. τ. ρ. ω. ε. ι. σ.*

- 16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυς, προτού λιχνισθούν διά νά αποχωρισθούν τά σχυρά από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα) *Δεν υπαρχουν ειδικά όργανα δια. Μόνον εταν η βαν εστριμοι. ει. εσταχυες. δια λιχνισμα. ξεχαν. < ξεβινε το ξεννηματ*
- 17) Ποίοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχον ακόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούνμενοι άλωνιστάι και σχωγιάτες) οί όποιοι είχαν βόδια ή αλογα και ανέλαβαν τον άλωνισμόν. *Η. α. ν. ι. ζ. εν. ο. ιδιος. ο. γεωργος με τα ίδια του ζώα, αλλά επαιρνε και ειδικους αλωνιστας, οι οποίοι διέδεταν και ζώα δια το άλωνισμα επωδύποτε. Οι αλωνιστάι επαιρναν, ως αμοιβή, ένα βατ βράξ ξεννημα δια κάθε κεφαλή (ζώον) που διέδεταν δια το άλωνισμα.*
- 18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον υπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τούς στάχυς π.χ. τό κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

Διά τὰ θυμπτρια κα. δέν. υπαρχεν. άλλος τρόπος χωρίσμου τοσ καρπού από τούς στάχυς. Μόνον δια τὰ βέπερα ξεχρησιμοποιετο το

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο *κόπανισμα* πόσον μήκος καί πάχος εἶχε καί ποῖον τὸ σχῆμά του ; *Ο κόπανος που ξεχρησιμοποιετο δια το κοπανισμα των οβριων ελεγετο απλωσ. κόπανος. υπαρχον. δυο ειδωλ. κόπανοι. ο ένας από ένα επιμήκες ξύλο, τοῦ ἐνὸς μέτρου περίπου, ὁ ἄλλος ἀπὸ δύο ξύλα, ένα μεγαλύτερο καὶ ένα μικρότερο που συνεδέοντο με ένα βχοινί. Τό μεγαλύτερο ξύλο ἐλέγετο μάνα καὶ τό μικρότερον που λάρι. Αὐτόν κόπανο τόν ἐλέγον εἰπαλο.*

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχῶν γίνεται εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ γίνεται (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). Τ.ὸ κοπάνισμα τῶν ἀκριῶ
ἐστὶν ἴσον λίσαν, ἐγένετο ὅτι ἡ αὐτὴ ἡ ἀκριὰ
καὶ μ. ἔσθ. ἐπὶ τῇ, ὅταν ἴδαν πολλὰ ἐγέν.
το ὅτι ἄλωνι.

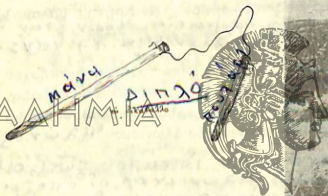
κρήνην στρόγγυλόν

ἔτι δὲ κατανοήσας τὰ τὸ καθήκον
μικρὸν ὥρον διημετριώσας.

κόπανες

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; *Τ.δ. κατὰ ν. Γ. Μ. Α. Ε. Ξ. Ξ. Ε. Ν. Ε. Τ. Ο. Υ. Π. Ο. Τ. Α.*
Μ. Ε. Λ. Ω. Ν. Τ. Ψ. Σ. . . Ο. Ι. Κ. Α. Ξ. Ε. Ν. Ε. Ι. Α. Σ. ἢ ἄλλαν . .
Π. Ρ. Ω. Π. Α. Ν. Π. Ο. Υ. Ε. Π. Α. Μ. Ρ. Ω. Ν. Ο. Ν. Ι. Α. Κ. Α. Ι. Ε. Α. Ξ. Ο. Ν. Ι. Ο. Ξ. Ε. Α. Τ. Ο.
Δ. Ε. Ν. Ξ. Ξ. Ε. Ν. Ε. Τ. Ο. Κ. Α. Π. Α. Ν. Ι. Γ. Μ. Α. Δ. Η. Μ. Η. Τ. Ρ. Ι. Α. Κ. Α.

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἑδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχῶν ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. Πρὶν ἀρχι-
τὰ λῖχνιθμα δὲν ἐξένητο βωροσ......

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται ταῦτο:
φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. Τὸ ἀνέμιθμα ἀρχι-
κῶς ἐξένητο μετὰ τοῦ δικριανί. καὶ ὅταν ἐρευνᾷ
τὰ πτερά λαχύρα. λεχένητο μετὰ τοῦ ξυλινὸ
φτυάρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνέμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;
Ἐλῖχνιζε πάντα ἄνδρας. ὁ δ' ἰδὼς δ' νοικο-
κύρις. μετὰ τούτ' ἐρχάτες τοῦ......

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται· κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;

Τὰ χαλκρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λῖχ-
νισμὸν παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ λέγοντο
κόντυλα......

Πολλὰς φορές τὰ κόμπια μετὰ τὸν καρπὸν τὰ
ἀφύναγ, ὅσας ἦσαν διὰ τὰ δάκτυλα εἰς τοῦ
Μετὰ κεῖς φέρει. ὁ δὲ μετὰ τὸν καρπὸν τὰ
γαλῖα ἀποχωρίζεται ὁ δὲ καρπὸς.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συμ-
 ηθίζεται τοῦτο .. Δέν... ἐχρεώτο... ἐξώτερο... α. γ. ω -
 νι. θ. ρ. α. .. δι. α. ν. α. ἀποφθα. ι. ω. δ. γ. ε. β. γ. τ. ο. θ.

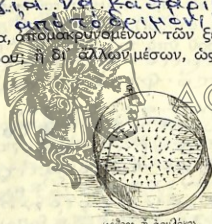
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα,
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σπachύων (τοὺς κοντύλους, κόμματα κ.ἄ.) ; Μετὰ
 τὸ λιχνίσμα ἀπλώνεται ἡ ἄχνη ὁ καρπὸς καὶ
 μετὰ τὴν θέρωσιν αὐτῆς ἀπομακρύνονται ἀπ' αὐτῆς
 τὰ παραμεινάντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σπachύων
 ἐν. β. ν. ε. χ. εἰ. α. δ. ε. χ. ι. α. ν. α. καδάρια καὶ ἄλλοι
 οὗτοι καρπὸς πέρα ἀπὸ το δριμόνι ἢ τὸν ἐριέλογο
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί- (ἀρύστο)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

κοσκίνο παλαιοῦ δερμίνου

κοσκίνο ἢ ἀρύστολος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

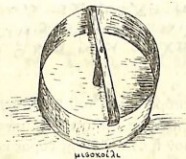

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Οὐδεμίαν ὀφειλὴν πρὸς τρίτους κατεβάλλετο
εἰς τὸ ἄλωνα.

μισοκοίλι

κουέλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα, ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) . Οὐδεμίαν ὀφειλὴν πρὸς τρίτους

κατεβάλλετο... εἰς τὸ ἄλωνα... τὸ παπαδιά-
τικο καὶ τὸ ἀγροφυλακιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ γυφτιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀλωνιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ παπαδιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀγροφυλακιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ γυφτιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀλωνιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ παπαδιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀγροφυλακιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ γυφτιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀλωνιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ παπαδιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀγροφυλακιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ γυφτιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ

ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς

χωρῶν ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ὁ καρπὸς ἀπεθηκεύετο ἐντὸς τῆς οἰκίας ἐν

δοχείῳ καὶ ἀπὸ τοῦ δοχείου ἐκείνου ἐκείνην ποσὴν

καρπῶν ἀπέστειλεν εἰς τὸ ἄλωνα... τὸ παπαδιά-
τικο κατεβάλλετο εἰς τὸ ἄλωνα... τὸ ἀγροφυλακιά-
τικο κατεβάλλετο εἰς τὸ ἄλωνα... τὸ γυφτιά-
τικο κατεβάλλετο εἰς τὸ ἄλωνα... τὸ ἀλωνιά-
τικο κατεβάλλετο εἰς τὸ ἄλωνα...

ἄλωνα... τὸ παπαδιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀγροφυλακιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ γυφτιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ ἀλωνιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

ἄλωνα... τὸ παπαδιάτικο κατεβάλλετο εἰς τὸ

κουέλος

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον; Τὸ ἄχυρον ἀποδύκετο
ἐν τῇς τῆς οἰκίας, εἰς εἰδικόν· χώρον π.ο.ν.
ἐλάβετο.. ἀχούρι.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα;...

Ἡ διαλογή τοῦ σπόρου ἐγένετο ἀπὸ αἰ-
γίους κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ
τοὺς καλυτέρους σταχὺς καὶ ἀπὸ ἄλλου
ἦτο τὸ ἁλώνισμα.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ;..

Ὁ β. οἰ. ἐκκαὶν πῶς διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ
τοῦ θερισμοῦ ἐπαιγνάν μερικὰ ἀπὸ τὰ
σταχὺς καὶ τὰ σταχὺς καὶ τὰ ἐβασαν
ὅτε εἰκονοστάσι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς πού φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Τ. ο. σταχὺς καὶ

ἐπαιγνάν ὅτε εἰκονοστάσι ἐδεκονίτο ματράκι
ἢ ἐτασκαφάρι τῶν σταχύων πρὸς τὴν ἰδίαν
κατεύθυνσιν καὶ ἐρεναν ὅτε εἰκονοστάσι ἐπαι

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ ἔν' ἔτος.

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμνα φωτιάς εἰς τὴν ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίes, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀναβαν... φ.ω.π.ι.ε.ς. τ.ι.ς. ἀπὸ κριes, ἐπὶ
μία... ἐβδομάδα.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; Ἀπὸ τῶν
ἀποκριas μέχρι... τῆς. Τυριν. ὡς καθε
β.ρ.α.δ.ν... β.τ.ο.ν. δ.ρ.ο.μ.ε.ς. καὶ τ.ι.ς. π.η.α.τ.ε.ῖ
ἐν.α.β.α.ν... τ.ε.ρ.α.β.τ.ι.ε.ς. φ.ω.τ.ι.ε.ς.....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Δέν...ύ.α.φ.ε.χ.ε...ύ.δ.ι.κ.ύ...β.ν.ε.φ.ι.ε.ί.ο.γ

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

Τ.ί.ε.φ.ω.τ.ι.ε.ς...ά.να.θ.α.ν.κ.υ.ρ.ί.ω.ς...ο.ί...ή.γ.ι.κ.ι.ω.μ.έ.ν.ο.ι...β.ο.μ.θ.α.ύ.μ.ε.ν.α.ι...ά.π.ό...τ.ά...π.α.ι.δ.ι.ά... ..

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος;.....

τ.ά...ξ.ύ.λ.α...τ.ά...έ.φ.ε.ρ.ν.α.ν...ά.π.ό...τ.ά...ε.πί.τι.α...
τ.ο.υ.ς...τ.ά...π.α.ι.δ.ι.ά...κα.τό.πι.κ...έ.κ.τ.ο.λ.ύ.ς...τ.ῶ.ν...β.ο.ν.έ.ω.ς...
τ.ῶ.ν

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Έ.φ.ε.ρ.ν.ε...κ.ά.θ.ε...ο.ί.κ.α.ς...έ.ν.ε.ι.α...τ.ά...ξ.ύ.λ.α...τ.ῶ.ν...
τ.ά...έ.θ.α.ζ.α.ν...ὅ.λ.α...έ.ξ.έ.ν.α...μ.έ.ρ.α.ς...κ.α.ί...
ά.φ.ο.ύ...ά.να.θ.α.ν...π.ι.ό...π.έ.ρ.α...φ.ω.τ.ι.ά...τ.ή.ν...
τ.ρ.α.φ.ο.ρ.ά...ο.ί.δ.ε.α.ν...β.ο.ν.ε.χ.ῶ.ς...μ.έ...ξ.ύ.λ.α...κ.α.ί...
Έ.π.α.ι.ρ.ε.ν.α.ν...ά.π.ό...τ.ῶ.ν...β.υ.ρ.ό...
γ'. Ποίαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον δια κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

γ.ύ.ρ.ω...ά.π.ό...κ.ά.θ.ε...φ.ω.τ.ι.ά...δ.ι.α.β.έ.δ.α...
ζ.α.ν...μ.έ...χ.ο.ρ.α.ύ.ς...τ.ρ.α.χ.ο.ύ...δ.ι.α...κ.α.ί...
ο.ί.ν.ο.π.ο.θ.ί.α.ν.....
.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

ὅ.τ.α.ν...έ.χ.ά.ρ.ε.υ.α.ν...γ.ύ.ρ.ω...ά.π.ό...τ.ή.ν...
φ.ω.τ.ι.ά...έ.π.ρ.ε.π.ε...ν.ά...κ.ά.ν.ο.ν...τ.ρ.εῖ.ς...
κ.ύ.κ.λ.ο.υ.ς...δ.υ.λ.ι.ν.ά...χ.ο.ρ.ε.ύ.α.ν...έ.ξ.έ.τ.ρ.εῖ.ς...β.ε.ί.α...
ο.ί...ν.έ.ο.ι...π.η.δ.α.ύ.δ.α.ν...τ.ί.ς...φ.ω.τ.ι.ε.ς

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

... Δέν... ὕψι... εἰχεν... τοιοῦτον...
 ἔδιδον.....
 .....
 .....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Δέν... ὕψι... εἰχεν... τοιοῦτον... ἔδιδον.
 .....
 .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἀπὸ τῶν ἀπόκρεω μέχρι τῆς τυρινῆς,
 ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα δηλαδὴ καὶ εἰς
 ὅρατον καὶ βαλόντα οἱ χοροὶ...
 ζῦγα ἀπὸ τὰ ὀπίσθια των... τὰ ἔκαναν
 ὡρὸ καὶ ὕστερα ἀνέβαν φωτιές, τὰς
 ὁποῖες συνεχῶς τροφοδοτοῦσαν μέ
 ζυγα πού ἔπαιρναν ἀπὸ τὸν ὡρὸ.
 Γύρω ἀπὸ τὰς φωτιὰς ἐτραγουδοῦ-
 σαν καὶ ἐχόρευαν, ὁ χορὸς ἐπρεπε
 νὰ γίνεται ἐν τρεῖς κύκλους, οἱ ὁποῖοι
 ἐζωνταν τὴν φωτιὰ. Οἱ νέοι ἀνδρῶν
 τὰς φωτιὰς οἱ ἡλικιωμένοι ἐκτὸς
 ἀπὸ τὰ τραγούδια καὶ τοὺς χοροὺς
 ἔπαιναν καὶ τὰ κρατῶντες τους. —

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ

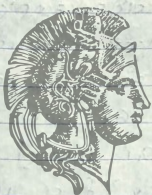
Βασίλειο Ελλάς

Φωκίων Τριωνίας

Α. προετοιμασία και σπορά

Τού σταυρού κάθε χειρὸς ἐπύχαινε ἐπὶ
 ἑκκλησία λίχον καρπὸν (βιτάρι), ἀπὸ
 ἑκείνου τοῦ εἶχε φύταξε γὰρ σπορὰ
 τελεωμένον γέμια μετὰ ἡ
 ἓνα μαντήλι μαζί με ἓνα ὀλόκλη-
 ρο ρόδι. τὴν ἴδια μέρα, μετὰ τὴν
 λειτουργίαν, ἔπαιρνε τὸν καρπὸν
 μετὰ τὸ ρόδι ἀπὸ τὴν ἑκκλησία, τὰ
 ἐπύχαινε ἐπὶ τοῦ καὶ ἐκεῖ ἀνα-
 κάτευε τὸν καρπὸν μετὰ τὸν σπόρον
 καὶ τὸ ρόδι τὸ ἔβαζε ἐπὶ σπορὰ
 τραγτο (διδάκι), ὅπου τὸ φύταξε
 ἕως ὅτου τελειώγει ἡ σπορά καὶ
 τότε τὸ ἔσπαζε καὶ τὸ ἔτρωγε.
 ἔτσι ἀρχίζε ἡ προετοιμασία γὰρ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὴν ἑπορὰ.

Ἐν συνεχείᾳ καὶ θε γεωργὸς
ἔρριχνε μιά ματσά στὸ ἄλγερ
του καὶ τὰ ἄλλα ἔρχαλειὰ τὰ
ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἑπορὰ καὶ
ἔάν κανένα ἀπ' αὐτὰ εἶχε καμ-
μιά βλάβη τὸ ἐπύχαινε στὸν
φάθρο (βιδιρουργό) γιὰ ἐπιδιόρ-
θωσι.

μετὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες φθινοπωρι-
νὲς βροχὲς ὁ νοικοκύρης ἐπύχαινε
στὰ χωράρια του καὶ ἔδω ἔειν
πια νουν (δυνατὴν ἐάν ποτιδοῦκε κα-
λὸ ἢ γῆ καὶ μπορεῖ νὰ ὀρχωθῇ).
ἔάν ἦταν ἑτοιμα τὰ χωράρια
γιὰ νὰ τὰ κάμν, ὅπως ἔλεγε,
ἀπὸ τὴν ἄλλῃ ^{μέρᾳ} ἀρχιζε τὴν ἔργα-
σίᾳ.

πρῶτα ἔβηρνε τὴν βρώμ, γιὰ
νὰ ἔχῃ νωρὶς γραβίδια γιὰ τὰ
ζῶα του.

τὴν βρώμ τὴν ἔβηρνε στὸ
πρόσωπο, ὅπως ἔλεγε, διχαδῇ μὲ
τὸ πρῶτο ὀρχωμα.

ὅταν τελείωνε τὴν ἑπορὰ τῆς
βρώμης ὄρχωνε τὰ χωράφια πού
δὰ' ἔβπερνε ἀρχότερα βιτάρι.
τὸ πρῶτο αὐτὸ ὄρχωμα τὸ
ἔλεγε διὰ βαθμὰ.

Ἀπὸ τοῦ Ἀγίου Φιλίππου (14 Νοεμ-
βρίου) ἀρχίζε βτὰ χωράφια πού εἶχε
γίνει τὸ διὰ βαθμὰ ἢ ἑπορὰ τοῦ
βταριοῦ, ἢ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἔχη
τελειώσῃ μέχρι τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου
(30 Νοεμβρίου).

Ἡ ἑπορὰ ἐγένετο ὡς ἑξῆς:
Ἀπὸ τὴν προηγουμένη ἡμέρα ὁ
νοικοκύρης εὔρισκε ἕναν ἕως
δύο ἔρχατες, ἔκανε τὰ ἀπαραί-
τητα ψώνια, ~~καὶ~~ ἔρριχνε μιά
τελευταία ματιά βτὸ ἀγέτρι
του, βτὸ τσάπι, βτὸ πατυτό (φτυάρι)
βτὴν τσουγκράνα καὶ τὰ ἄλλα
ἐρχαλεῖα τῆς ἑπορᾶς, γιὰ νὰ
ἴδῃ ἂν εἶναι ἐν τάξει, ἔβαλε
τὸν ἑπόρο βτὰ βακκιά, ἐτοίμασε
τὸ ἑπορότραβτο κ.λ.π.
τὴν ἄλλη ἡμέρα πρὶν ἀκόμη χαρά-

AKADEMIA

ΑΘΗΝΑΝ

ζῇ γόρτωνε στό κάρρο του (ὅτι ἔχον
 πολλά κάρρα, διότι τό ἔδαφος εἶναι
 πεδινόν) ἢ γὰρ ζῶα του τό ἀλέτρι
 μέ τὰ ἄλλα ἐρχαίετα καί τόν
 ὅπορο καί ξεκινούσε γιά τό
 χωράρι. (Ἡ νοικοκυρά θῆναι
 ἐπύχαινε μαζί του. Ἐμενε σπῖτι
 ν' ἀδοχαυδῇ μέ τὰ παιδιά, τό νοικο-
 κυριό, καί νά ἐτοιμάσῃ τό φαγυτό
 πού δά ἐπύχαινε τό μεσημέρι
 στόν νοικοκύρη της.)

Ὅταν ἔρδανε στό χωράρι, ξεφύρ-
 τῶνε τό ἀλέτρι, τό ὅπορο κ.τ.τ.
 καί ἀμέσως ἀρχίζε τό ζεύξιμον
 τῶν ζώων.

Διά τό ὄρεγμα ἐχρησιμοποιεῖτο
 ἕνα ἄλλο συνήθως. Πολλάκις
 ὁμως ἐχρησιμοποιοῦντο καί δύο.
 Βόδια ἐχρησιμοποιοῦντο σπανίως
 καί κυρίως πρό τοῦ 1900. Καρριά
 φορὰ ἐχρησιμοποιοῦντο καί γαϊδού-
 ρια.

Τό ἀλέτρι μέχρι τό 1910 περίπου
 ἦτο ζύγιον (βλ. 1). Ἐκτοτε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

εξρηγιμοποιεῖτο τὸ βίδυρον
(μονόρτερον).

- 1) χερσαβή 2) χερσαβή
3) αλετροπόδα 4) ζήνες
5) σπάθη 6) σταβάρη
7) τσατσάρα 8) φρερά ή μπάρτα

9) ανι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ζεύξιμον ἐγένετο καὶ γίνεται
ἀκόμη καὶ ἄρτιον ὡς ἐξῆς:
ἔβαζαν ἐπὶ τὸν λαβὴν τοῦ ζώου
δυσχερὰ ἀπὸ τῆν ὁποῖαν ἐδένοντο
τὰ ζευγιά καὶ ἀπὸ τὰ ζευγιά
ἐδένοντο οἱ γκάβοι. ἐπὶ τὴν ράχη
ἦσαν ἢ ἱγκλα ὅπου στερεώνοντο
οἱ γκάβοι. οἱ γκάβοι κατέλκυνον
ἐπὶ τὴν περὶ αὐτὰ καὶ ἀπὸ τὴν
περὶ αὐτὰ ἐδένετο τὸ
ἀλγέρι. ὅταν ἄρχωνται με
τὸ ζῶα τὰ συγκορπίζαν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ
(ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ
(ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

διηλαδύ. ἔδένοντο καὶ τὰ δύο ζῶα
 ἀπὸ τῆς καρφιοτράνης μὲ ἓνα
 βχοινί που ἔλκετο θυγκάρι,
 γιὰ νὰ μὴν ἀπομακρύνεται τὸ
 ἓνα ζῶο ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ζυγὸς
 δὲν ἔχρησιμοποιεῖτο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἔως ὅτου τελειώθει τὸ ζεύξιμον
 τῶν ζώων ἔρθαναν καὶ οἱ ἔργα-
 τες, τοὺς ὁποίους ὁ νοικοκύρης
 ἀνέθετε διάφορες ἔργασίες π.χ.
 τὸ καθάρισμα τῶν ἄκρων τοῦ
 χωραφιοῦ ἀπὸ διάφορων χόρτα,
 βότα κ.λ.π., τὸ ἀνοίγμα τῶν βάρ-
 ρων (μικρῶν χαρτακιῶν) διὰ νὰ
 φεύγουν τὰ νερά, τὸ καθάρισμα καὶ
 ἀνοίγμα τῶν τράβων (μεγάλων χαρτα-

2

087 003 07 04 0500000 000000
 000 0 0 0000000000 000 0000
 10000000 000000 000 000000
 00 000000000000 000 000000
 00000 0000 00 000 000 000
 0000 000000000000000000

AKAΔHΜΙΑ

A O H N Ω N

[illegible]

κιών) βτήν περίμετρο τοῦ χωραφίου
κ.λ.π.

Ἐρχάτως διὰ τὸ θάψιμο τῶν
βωῶν πού ἀφύγει πίσω τὸ ἀγέρι
κατὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν αὐθακιῶν
δὲν ἔχρειάζετο, διὰ τὸν λόγον, ὅτι
δὲν ὑπῆρχον μεγάλοι βωῶται, ἑπειδὴ
τὴν προηγουμένη χρονιά εἶχε
γίνει ὄψιμη καλλιέργεια ἀραπογι-
τιοῦ, ὅποτε τὸ χωράρι εἶχε
καλὰ δουλευτῇ μετ' τὸ ὄρχωμα,
τὸ διβόλισμα, τὸ ββοῖρνεσμα,
τὸ βκαλίσμα κ.λ.π.
Ἐπὶ εὐκαιρίᾳ θυμωόμεν, ὅτι
ὑπῆρχεν ἡ ἐξυς βεργά, ὡς πρὸς
τίς καλλιέργειες, βέ καὶ δε χωράρι.
τὸν πρῶτο χρόνο ἔχενετο ὄψιμη
καλλιέργεια ἀραπογιτιοῦ, τὸν δεύτερον
ἔχενετο καλλιέργεια βταριοῦ,
τὸν τρίτον βρώμης καὶ τὸν
τέταρτο τὸ χωράρι ξεκουράζε-
το (ἔχενετο ἀχρανάπανσις),
ὅποτε ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ὡς
λιβάδι γιὰ τὴν βοσκὴ τῶν γαλακτῶν.

20160901X02T 09T24:08PT v1.0 (v1.0)
-P. B. 1

• $\int \frac{1}{x^2} dx = -\frac{1}{x} + C$

[illegible]

AKAΔHMIA ΔΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΝ

1. *Εκείνη η μέρα, ο ήλιος
 έβγαζε από το βουνό
 και η θάλασσα
 έφτανε μέχρι το πόδι
 του βουνού. Ο άνδρας
 καθόταν εκεί, να
 κοιτάζει την θάλασσα
 και να σκέφτεται
 τα πράγματα της
 ζωής. Ήταν ένας
 άνθρωπος που
 ήθελε να βρει
 την αλήθεια.*

Μετά τὸ ζεύξιμον τῶν ζώων
καὶ τὴν ἀνάθεσιν εἰς τοὺς ἐργά-
τας τῶν διαφόρων ἐργασιῶν,
ὁ νοικοκύρης ἔθαιρνε τὸ σπορό-
στρατο πού εἶχε μέσα τὸ ρόδι
ὅπως ἐλάχθη εἰς τὴν ἀρχή, τὸ ἐξέριξε
σπορό καὶ μετὰ τὴν φούχτα του
ἐσκόρπιζε τὸν σπόρο εἰς τὸ μέρος
τοῦ χωραφιοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον
θα ἄρχιζε τὴν σπορά.

Μετὰ ἔβγαζε τὸ καδκέτο του,
ἐκρύβτε πρὸς τὴν ἀκατοχή ἔκακε
τὸν σταυρὸ του μετὰ μεγάλῃ εὐχα-
στία καὶ μετὰ ἔπαινε τὸ ἀγέρι.
Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ
ἐγένετο εἰς γωρίδας πού ἔαρχοντο
σπορίες.

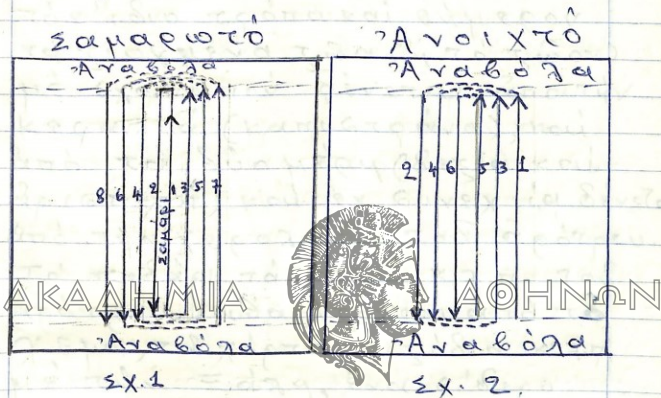
Ἔτσι ὁ γεωργὸς ἄρχιζε μίαν
σπορά καὶ ὅταν τὴν τελείωνε
ἄρχιζε δεύτερη, τρίτη κ.λπ.
ἕως ὅτου τελειώσει ὅλο τὸ
χωράρι.

Ἡ μίαν σπορά ἀπὸ τὴν ἄλλων
ἐχωρίζοντο μετὰ αὐθακίης.

Υπάρχουν δὲ καὶ ὑπάρχουν ἀκόμη δύο
τρόποι ὁρχώματος: τὸ Σαμα-
ρωτὸ (σχ. 1) καὶ τὸ Ἀνοιχτὸ
(σχ. 2).

Ὅταν ἔτετρεῖωνται ὅτι οἱ ὁποῖες
τότε καθέτως πρὸς αὐτὲς ἀπὸ
τὴν μιὰ ἄκρην τοῦ χωραφιοῦ
ἕως τὴν ἄλλην ἔχοντο ἄλλες
αὐθακίες (γὰρ τὰ φεύχουν τὰ
γενὰ) ποὺ λέγονται ἀπεράτες.
ἐπίσης ἔχοντο καὶ οἱ ἀναβόλες,
ὅτι ἀκρὰ τοῦ χωραφιοῦ, ὅπου

1940

$\frac{1}{x^2} = x^{-2}$

05X10V A
PF620V A
AAA

0 1 2 3 4 5 6

10

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A O H N Ω N

1892

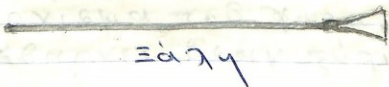
2. 7. 20

$$1. \times 2$$

1. $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$
 $\frac{d}{dx} x^{-2} = -2x^{-3} = -\frac{2}{x^3}$
 $= -\frac{2}{x^3}$

δὲν μπορούσε νὰ πιάσῃ τὸ ἀγέτρι
κατὰ τὸ ὄρχωμα τῶν σποριῶν.
κατὰ τὸ ὄρχωμα ὃ χειρὸς
κατεῖδυνε καὶ κατευθύνει κατὰ
τὸν ἴδιον τρόπο καὶ θύμερον
τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον)
μέθοινι πού δένεται ἀπὸ τὴν
κεφαλήν (καπιγτράνα), καὶ
ἀπὸ τὰ δύο μέρη (δεξιὰ καὶ
ἀριστερά) καὶ ἐν συνεχείᾳ δένεται
ἀπὸ τὴν χειρολαβήν τοῦ ἀρότρου.
Τὸ ποδάρι τὰ ἑστέρ κ.τ.η. τοῦ
ἀρότρου καθαρίζεται ἀπὸ τὰ
χῶμα, τὰ χόρτα, τοὺς ἰδία κ.τ.η.
μέτῃν ἑαλγ, ἓνα γίδερο
πλατὺ καὶ αἰχμηρὸ ἀπὸ τὴν μιὰ
μεριά, στρογγυλὸ καὶ μέ ὅπῃ ἐτὴν
ἑαλγ ἄκρη ὅπου ἔμπαινε ἓνα
ζύγιο ἐνάμιον μέτρο περίπου
μέτῃν ὅποτον ὁ ζευγοτάκτῃ
κτυποῦσθε τὰ ζευγμένα ζῶα.

(βλ. 1)

ἑαλγ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Ἡ ἔργασις συνεχίζετο χάρις
διακοπή μέχρι τὸ μεσημέρι,
ὅποτε ἔφερνε ἡ νοικοκυρὰ
τὸ φαγίτο, ἔτρωγαν, ἔξεκου-
ράζοντο λίγο καὶ ἄρχιζαν
πάλι τὴ δουλειὰ ἕως ἄρτι τὸ
βράδυ πού ἔπερτε ὁ ἥλιος.
Ἔτσι ἔπερναν τὸ βιτάρι.
κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἔπερναν
καὶ τὸ κριθάρι καὶ τὸν βίκο.

Μὲ μόνον τὴν διαφορὰν, ὅτι τὸν βίκο
τὸν ἔπερναν λίγο ἀργότερα ἀπὸ
τὸ βιτάρι. Μάλιστα ἐγένετο τὸ
ἔξυς: «ὁ βίκος λέει: Ἀϊ-Νικόλα
νά μέ σπείρῃς (6 Δ/βρίου) Ἀϊ-Νικόλα
νά μέ κόψῃς (10 Μαΐου)»

Γιὰ νὰ σπείρουν ἀραπογιτί
ἔκαναν τὸ σκίσιμο (πρῶτο ὄργωμα)
τὸ Γενάρη, τὸν δίβολο ἀρχαῖς
Μαρτίου καὶ τὴν σπορά μετὰ τὴς
20-25 Μαρτίου. Μετὰ τὴν σπορά
τοῦ ἀραπογιτίου ἐγένετο τὸ
σθάρνισμα τοῦ ἡωραρίου.
Οἱ σθάρνες ἦσαν ζύγιες μέ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πλεχμένες βέργες κυδωνιάς ἢ μουριάς.
 ἔβαζαν ἑπάνω διάφορα βάρη π.χ.
 πέτρες, ἀνέβαινε καὶ ὁ ἴδιος ὁ
 τευχολάτης καὶ βάρνιζε.

Τὸ λαδούρι καὶ τὸ ρεβύδι
 ξεπέρνοντο ὅπως καὶ τὸ ἀραπο-
 βίτι.

Ἡ βπορά τῶν κυττευτικῶν ἔχινετο,
 ὅπως καὶ τοῦ ἀραποβιτισμοῦ, ἀν καὶ
 τὰ παλαιότερα χρόνια ἔχινοντο
 μικρὲς καλλιέρχειες κυττευτικῶν
 μέ τὴν ἀσίνα. Τὴν τελευταία
 δὲ δεκάετια γίνεται μετὰ
 καλλιέρχεια κυττευτικῶν βέ
 θερμοκήπια.

Τελειώνοντας μέ τὴν βπορά
 πρέπει νὰ θυμειώσωμεν, ὅτι
 ζύγιο ἀγέρι, δὲν ὑπάρχει
 ὁμῆρον οὔτε γιὰ δαίγμα καὶ
 τὸ βιδυροῦν (μονόρτερο) χρησιμο-
 ποιεῖται λίγο, διότι ὑπάρχουν
 ἄρδανα τρακτέρ καὶ ἄλλα βκοπι-
 καὶ μηχανήματα.

Τὰ τρακτέρ ἄρχισαν νὰ χρησιμο-

ποιούνται ἀμέσως μετὰ τὸν
δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον.
Ἐξυγιμοποιεῖτο ἐνωρίτερον
ἀτμοκίνητον τρακτέρ διὰ τὰ
δύνη κίνησι βε' διάφορες ἀνω-
νιστικές μηχανές.

Ἐπίσης τὰ χημικά
ἀπάρματα ἔξυγιμοποιήθηκαν
μετὰ τὸ 1915. Παλαιότερον τὰ
χωράρια ἑλπιόνοντο μέ' ζωϊκὴν
κόπρον, μέ' τὴν καθαρά, ἣ ὅποι' α
πολλὰ κίς ἐκαίετο, μέ' τὸ παρὰ-
χύνει χυλός (τριφυλλίδες, τὰ δουριούκην.)
δι' ὀρυζήματος κ.λ.π.

Τὸ βοτάνισμα τῶν
εὐρυτριάκων (ξερεῖζωμα διαφόρων
χόρτων) ἔχινετο μέ' τὰ χέρια
ἀπὸ ἑρμᾶτριες.

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Ὁ θέρος ἀρχίζει ἀρχὰς Ἰουλίου
καὶ ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἔπρεπε νὰ
τελειώθῃ. Τὸ κριθάρι μόνον
ξερεῖζετο γίγχο νωρίτερα, ἀπὸ

ναὶ τὸ πρῶτον ἐκείνην καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

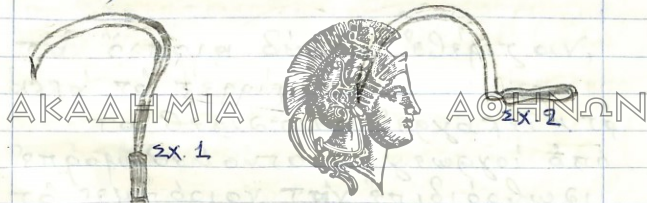
ΑΘΗΝΩΝ

2019

καὶ τὸ πρῶτον ἐκείνην καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν
 ναυτιλίαν καὶ τὴν ἀρχαῖαν καὶ τὴν

τόν Μάιο.

Τό δέρμα ῥεχένετο μέ τό δραπεάνι, τό ὁποῖον ἀποτελεῖτο ἀπό τήν λαβή πού ἦταν ξύλινη καί τήν φάτσα (λεπίδα) πού ἦταν βιδερένια καί ὀδοντωτή. Παλαιότερον τό δραπεάνι ἦτο ἀνοικτότερον (βλ. 1) καί ἀρχότερον πιά κλειστό (βλ. 2)

Ὁ βανός παλαιότερον ἐκόπτετο μέ τήν βανοφατγέα πού ἔμοιαζε μέ τό παιλαιόν δραπεάνι (βλ. 2) καί ἀποτελεῖτο ἀπό τήν ξύλινη λαβή, πού ἐλέγετο μανίκι καί τόν βιδερένιο ὀκελετό πού ἐλέγετο φατγέα, τῆς ὁποίας ἡ κόψι ἦταν χωρίς δόντια. Σήμερα χρησιμοποιεῖται ἡ κόβα γιά τό κόψιμο

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

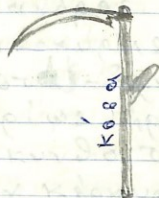

ΑΘΗΝΑΝ

ΟΤΙ ΤΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΝ ΤΑΙΣ
 ΕΠΙΣΤΟΛΑΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
 (ΕΚ) ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΝ ΤΑΙΣ
 ΕΠΙΣΤΟΛΑΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
 ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ
 ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙΣ ΤΗΣ
 ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΝ
 ΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙΣ ΤΗΣ
 ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΝ
 ΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙΣ ΤΗΣ
 ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΝ

τοὺς βαλούς. πολλοὶ ἔκοβαν καὶ
κόβουν ἀκόμη τὸν βάλο μέκτωι-
δευτέρῃ.

τὰ ὄπλα δὲ τὰ ξιφίδια,
ἀλλὰ τὰ ξερρίτωνα
τὰ δερματικά, ἔρχατο εἰς τὰ
ἐμπορνεύοντο εἰς χεῖρας ἀπὸ
τοῦ ἐμπορίου τὴν ἐπιδιόρδωσι
ὅπως αὐτῶν τὴν ἔκασαν οἱ
φάθροι (βιδυρουργοί).
Μόνον τὴν ἀντοφαλῆτα δὲν
ἐμπορνεύοντο ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου
ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ βιδυρουργοῦ
τοῦ τόπου.

Σήμερον τὸ δερμα γίνεται
μέ τις δερματικές μηχαν-
ές, οἱ ὅσοις ἀρχισαν νὰ

χρησιμοποιούνται 6' αὐτὴν
τὴν περιοχὴ ἀπὸ τοῦ 1955-56.

Θερισμός τῶν Δημητριακῶν

Θεριστὰς ἔσαν μόνον ἄνδρες.
Ἐθέριζε ὁ ἴδιος ὁ νοικοκύρης
μαζὶ μὲ ἄλλους θεριστὰς - ἔρχατες
γτόπιους ἢ ξένους. κυρίως ἤρχοντο
θεριστὰς ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο, τὴν
Κεφαλληνίαν καὶ τὴν Κέρκυρα.
Οἱ θεριστὰς ἔπαιρναν ὡς ἀμοιβή
10% γέννημα καὶ δυσχρόνως
εἶχαν δωρεὰν φαγὸ καὶ ποτὰς
ὡς δωρεὰν καὶ ὑπνόν.

Οἱ ἑπταήμεροι θεριστὰς ἐφο-
ροῦσαν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἔργα-
σίας μιὰ μεγάλη μαζούρα, δὴν
πουκαρίθω, πού τὴν ἔλεξαν
βοταμπάρκα. Στὴν μέση δὲ
ἔδεναν ἓνα ζωνάρι.

Ὁ θέρος ἄρχιζε συνήθως τὴν
πρώτη δευτέρα τοῦ Ἰουνίου.
Ἦσαν συνέβαινε νὰ μὴν ἔχη βρῇ
ἔρχατες ὁ νοικοκύρης γιὰ νὰ
ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν Δευτέρα, ἐπὶ-

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

χανε μόνος του καὶ βάλλῃ χερικόν,
 ὅπως ἔλεγε, νὰ κόψῃ διαδεῖ γίγα
 χερόβολα, ὥστε νὰ γίνῃ ἡ ἀρχὴ
 καὶ ἀπὸ τὴν ἀλλῇ ἡμέρᾳ νὰ ἀρχίζε
 κανονικὰ τὸ θέρισμα, εἰς εὐρίσκε ἑρχάτες.
 Τρίτῃ δὲν ἀρχίζαν ποτέ τὸ θέρισμα.
 τὸ θέρισμα ἀρχίζε πρῶτ', λίγο πρὶν
 βῆν ὁ ἥλιος.

Ὁ ἴδιος ὁ θεριετὴς πού ἔκοβε τὰ
 βτάχια ἔρτιαχνε καὶ τὰ χερόβολα.
 Μία-μία χουφτιά βτάχια πού ἔκοβε
 τὸν ἔδεγε ~~πάν~~ μὲ ἓνα-δύο βτάχια
 καὶ τὴν κρατοῦσε βτάχια τοῦ
 ἕως ὅτου ἔρτιαχνε τέσσερες χουφτιές
 καὶ τότε τίς ἔδεγε ὅσες ματζί
 μὲ βτάχια καὶ ἔτσι ἔκανε ἓνα
 χερόβολο. τὰ βτάχια κάθε χερό-
 βολου εἶχαν τὴν ἴδια κατεύθυνσι.
 τὰ χερόβολα πού ἔρτιαχναν οἱ
 θεριεταὶ τὰ ἐμάτευαν γυναῖκες
 ὅ ἓνα μέρος τοῦ χωραφιοῦ ὅπου
 ἓνας ἑρχάτης τὰ ἐφόρτωνε στὸ
 κάρο καὶ τὰ ἐπύχαινε στὸ ἀλάφι.
 οἱ θεριεταὶ ἔλεξαν διάφορα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

τραχούδια π.χ. τὴν παπαλάρμυρα,
 τὸ γέγε τὰ ποντάκια κάτω στὰ ρέματα
 καὶ διάφορα τραχούδια τῆς αὐτῆς
 (χλυκοχαράζει ἢ χαραινὴ κ.λπ.)
 Πολλές φορές ὁ νοικοκύρης ἐδίδαζε
 γὰ καλύτερα βγάλματα καὶ τὰ
 ἔβαζε χῶρια γιὰ νὰ βγάλῃ ἀπὸ
 αὐτὰ τὸν σπόρο. Μερικὰ δὲ ἀπὸ
 τὰ διατεχμένα ἐκείνα βγάλματα
 τὰ ἐπύχαινε σπῆτι καὶ τὰ ἔβαζε
 στὸ εἰκονοστάσι.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θέρους
 ἀπὸ τοῦ τετεωμένου, ἄφηναν ἕνα μικρὸ
 μέρος τοῦ χωραφικοῦ ἀδέριδου καὶ
 τὸ ἔλεχαν. Τὰ χένια τοῦ νοικοκύρη.
 Ἐκείνα τὰ βγάλματα τὰ ἔπαιρναν
 οἱ σταχυολόγισσες, οἱ ὁποῖες
 ὅταν τὰ τραβοῦσαν νὰ τὰ κόψουν
 ἔλεχαν. «Τραβᾶμε τὰ χένια τοῦ
 νοικοκύρη».

Στὸ ἄλωνι ποὺ μετεφέροντο
 τὰ χερόβολα ἐτοποδετοῦντο δὲ ἕνα
 ὥρο ποὺ ἐλέγετο θερωνιά.
 Ἐτοποδετοῦντο τὰ χερόβολα με

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὰ στάχια πρὸς τὰ μέγα καὶ
ὁ βωρὸς ἔπαιρνε βλήμα κῶνου
ἢ ἡμιβραχίου.

Μερικοὶ ποὺ ἐχρησιμοποιοῦσαν
τὸ ἀλώνι μόνοι τους καὶ εἶχαν
ἀρκετὸ χωρὸς γτὴ διὰ δεξιὰ τους,
δὲν ἔκαναν βωρὸ τὰ χερόβωτα,
ἀλλὰ τὰ ἐξοποδιοῦσαν τὸ ἕνα
δίπλω στο' ἄλλο μὲ τὰ στάχια
πρὸς τὰ κάτω καὶ μόνον 3-4
ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὸ ἀλώνισμα
τὰ ἔχυριζαν μὲ τὰ στάχια πρὸς
τὰ πάνω.

Τὰ ἀλώνια ἔχνοντο ἔξω ἀπὸ
τὸ χωριὸ καὶ ἦσαν ὅλα χωματά-
χωνα. Ἕνα ἀλώνι μπορεῖ νὰ
ἐχρησιμοποιοῦσαν πολλοὶ μαζί
φίλοι, συγγενεῖς γειτόνοι κ.τ.π.
χωρὶς νὰ πληρώνουν τίποτε στὴν
ιδιοκτητὴν του.

Τὸ ἀλώνι ἦταν βρογχυτὸ καὶ
χωματένιο μὲ ἕνα ζύλο γτὴ
μέγα πού τὸ ἔχανε
βτυχερό.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

Τὸ ἀλώνισμα ἀρχίζει τὸν 1ο αὐγ. μήνα καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου μηνὸς ἔπρεπε νὰ τελεσθῇ.

Πρὶν ἀρχίσαι τὸ ἀλώνισμα, δηλαδὴ κατὰ τὸ τέλος 1ο μηνὸς, ἐγένετο

τὸ ξάρισμα (καθάρισμα) τοῦ ἀλωνισμοῦ, μόνον καὶ τίποτε ἄλλο.

Πρῶτος συνήδως ἀλῶνιζε ὁ νοικοκύρης (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀλωνισμοῦ) καὶ ἔν συνεχείᾳ οἱ

λοιποὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι

Τὸ ἀλώνισμα ἐγένετο συνήδως μὲ ἄροτρα (πολύ σπένια ἔχοντες) ἢ γαϊδούρια

Ὅσοι εἶχαν πολλὰ γεννήματα ἔπαιρναν εἰδικούς ἀλωνιστοὺς ποῦ

διέδεται καὶ ἄλοχα, καὶ ἔπαιρναν
ὡς ἀμοιβή ἕνα βασιλεῖ γέννημα
διὰ καθέ κεφαλή (ζῶον) τὴν
ἡμέρα.

Τὸ ἀγώνισμα ἄρχιζε στὶς 9-10
τὸ πρωῒ καὶ ἐτελείωνε κατὰ
τὶς 7 τὸ βράδυ.

Τὰ χερόβουλα στὸ ἀγώνι ἐτοπο-
θετοῦντο ὀρθια μὲ τὰ σταχῦα
πρὸς τὰ πάνω. Μόνον ἐὰν ἦσαν
λίγα τὰ χερόβουλα ἐκύνοντο καὶ
ἔβγαζον τὰ σταχῦα.

Τὰ ζῶα ἐδένοντο μὲ δαχτυλίους ἀπὸ
τὸ λαγνὸ τὸ ἐνὶ δίπλω στο' ἄλλο
καὶ ἡ ἰδία τριχιά ἐδένετο
στὸ στύχερό. ἔτσι τὰ ζῶα
ἐκύνοντο πρῶτα ὅλα δεξιά
μέχρι πού ἐκύνετο ἡ τριχιά
στὸ στύχερό καὶ ἐν συνεχείᾳ
ὅλο ἀριστερά μέχρι πού ἐκύν-
ετο ἡ τριχιά καὶ πάλι ἀπὸ
τὴν ἀρχή. ἔτσι τὰ ζῶα ἐπατοῦσαν
ὅλο τὸ ἀγώνι.

Διὰ τὴν ὁδήγουν καὶ τὸ κτύπημα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τῶν ζώων ὑπᾶρχεν εἰδική ἀγωνόθερα
τοῦ ἐλέχτο καμουτῆς.

Ἦταν ἓνα ζύγιο τοῦ ἐνός μέτρου
τοῦ εἶχε δεμένον ἐπὶ τὴν ἄκρην ἓνα
ὑπερταγμένο (λεπτό δχοινί) τοῦ ἐνός
μέτρου πάλι.

καμουτῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἦν ὡς τὰ ζῶα πατοῦσαν τὰ στάχια
ὁ νοικοκύρης μὲ τοὺς ἐρχάτες
μὲ τὰ δικριάνια τοὺς ἐρχόμενοι
γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ἐρριχναν ἐντὸς
τοῦ κύκλου τοῦ διέγραβαν τὰ ζῶα
τὰ στάχια τοῦ εἶχαν ξεγύχει πρὸς
τὰ ἔξω καὶ ἦσαν ἄκοφα.
Τὰ δικριάνια ἦσαν ζύγινο, συνήδη
ἀπὸ μούρια μὲ τρία δόντια.

Δικριάνι

ἡμεῖς οὖν ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς
 ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν
 ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς
 ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν
 ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς
 ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν
 ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς
 ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν
 ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς
 ἀγαπᾷμεν ὡς ἡμεῖς ἀγαπᾷμεν

Όταν πατούσαν κατά τα βράχια
 τα ζώα τότε ο νοικοκύρης έλεγε:
 «Έγινε το χέννηματτ. Αυτό
 σημαίνει, ότι πρέπει να βγούν
 τα ζώα από το άλώνι και να
 αρχίσει το λίχνισμα.

ΛΙΧΝΙΣΜΑ.

Ο νοικοκύρης με τους εργατέσ του
 (δεν υπήρχαν ειδικοί λιχνιστάι)
 άρχιζαν το λαχάνισμα. Αρχιζαν
 διαλαλήτ^ααίχνη^α με τα δικάντια τους,
 ο ένας δίπλα στο άλλο από
 την μια άκρη του άλωνι^ας και
 έβγαιναν στην άλλη. Μετά ξαναχέριζαν
 λιχνίζοντας (όχι όπως από το ίδιο
 μέρος), ύστερα ξαναπήγαιναν, ξανα-
 χέριζαν μέχρι που έκοιμπεσαν στο
 άλώνι.

Όταν τελείωναν αυτό το λαχά-
 νισμα έλεγαν, ότι έβγαλαν
 ένα που κάμιθο.

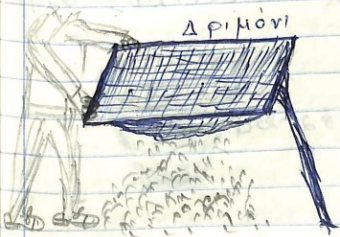
Μετά άρχιζε δεύτερο, τρίτο
 κ.λ.π. λαχάνισμα μέχρι που
 έχωρίζοντο τα άχυρα από

τὸν καρπὸν.

Τότε μὲν τὸ ῥτυάρι καὶ τὴν
βαρυσματιὰ ἔμαζεν τὸν καρπὸν
ὥρῳ. ἔν συνεχείᾳ ἀπεμάκρυναν
ἀπὸ τοῦ καρποῦ τὰ χονδρά τεμάχια
τῶν σταχυῶν πού εἶχαν παραμείνει
μὲν τὸν καρπὸν, τὰ βύβαλα ὅπως
τὰ ἔλεγον, καὶ τὰ ἔβαζαν χωρία
διὰ νὰ τὰ δώθουν εἰς κότες τοὺς.

Ἔκαναν ἕνα μικρὸν γίγχιον πάλι μὲν
τὸ ῥτυάρι, διὰ νὰ βύβου καὶ τὰ τελευ-
ταῖα ἄχυρα ποὺ εἶχαν μείνει, καὶ
ὕστερα ἔρχετο τὸ δριμόνιον.
περνοῦσαν τὸ ῥτυάρι διττά δι' ἀπὸ
τὸ δριμόνι διὰ νὰ καθαριῇ κατὰ
μερικοὶ τὸ περνοῦσαν ἀπὸ τὸν
ἀριέλοχον (ἀρύλος).

Δριμόνι

Ἀριέλος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μερικοί δὲν τὸ περνοῦσαν ἐπὶ ἀλῶνι
οὔτε ἀπὸ τοῦ δριμύνι οὔτε ἀπὸ τὸν
ἐριέτοχο. Μόνον ὅταν ἤθελαν νὰ
τὸ πᾶνε ἐπὶ μύθο, γιὰ ἄγεθαι,
τὸ περνοῦσαν ἀπὸ τὸν ἐριέτοχο.

Τελείως καθαρό πλῆθον
τὸ βιτάρι τὸ ἔκαναν ἕνα
ὁμοιογενὲς βωρὸ καὶ ὁ νοικοκύρης
ἔχαραξε ἑπάνω μὲ τὸ βιτάρι
ἢ τὸ δίκριον ἕνα βταυρό. ὕστερα
χονάτιζε καὶ προσκυνοῦσε
τὸν καρπὸ καὶ ὅταν τελείωνε
τοῦ γυμνασίου ἀποκαθάρσιν αὐτοῦ.
Ἐπὶ ἀλῶνι οὐδεμία ὄφειλ ἢ
ἐδίδετο πρὸς τρίτους.

Τὸ μέτρομα τοῦ γεννήματος
ἔγινετο μὲ τὸ βατῶνι, τὸ ὅποιον
ἦτο ξύλινον καὶ χωροῦσε 25 ὀκάδες.

Βατῶνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἔτοιμον πρὸς τὸ βιτάρει μετε-
 φέρετο ἐπὶ τὴν καὶ ἀποδυκνύετο
 μέγα δὲ μεγάρες κοφίνες, πού
 ἔβαν φτιαγμέναι ἀπὸ βέρχες καὶ
 καθάρια καὶ χαροῦν ἀπὸ 750-
 1000 κιτάρ.

τὸ ἄχυρο μετεφέρετο καὶ αὐτὸ
 ἐπὶ τὴν καὶ ἐτοποδεύετο ἐν
 εἰδικόν χώρον πού ἔρχετο ἀχούρι.

Διὰ τὰ ὅπλα ἔχρησιμοποιεῖτο
 ὁ κόπανος ἔχοντο διακεῖν τὸ γινόμενον
 κοπάνισμα.

ὑπάρχον δὲ δύο εἴδων κόπανοι.
 ὁ ἓνας ἦτο ἓνα ἐπίμικες ἴδιο ζύζο,
 μήκους ἑνὸς μέτρου, λίγο πλατὺ
 καὶ πρὸ λεπτό ἐπὶ ἓνα ἄκρο γιὰ
 νὰ πιάνεται.

ὁ ἄλλος ἀποτελεῖτο ἀπὸ δύο ζύζα,
 ἓνα μεγαλύτερο πού ἔρχετο μᾶλλον
 καὶ ἓνα μικρότερο πού ἔρχετο ποναῖ-
 ρι, τὰ ὅποια συνεδέοντο μὲ ἓνα
 ῥαβδόν.

τὸ κοπάνισμα ἔχοντο καὶ εἰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὸ ἄλγος (ὅταν ἦσαν πολλὰ τὰ ὄσπρια)
 καὶ τὴν αὐτὴν ἢ ἀκόμη καὶ μέσα
 στο βπῖτι (ὅταν ἦσαν λίγα τὰ ὄσπρια)
 τὴν ἐργασία αὐτὴ τὴν ἔκαναν
 τὰ ἴδια τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας.
 ἔτοποδετοῦσαν τὰ ὄσπρια καὶ τὰ
 στο χῶμα καὶ τὰ ἐκτυποῦσαν μέτῳ
 κόπανο μέχρι πού ἔχαριζτο
 ὁ καρπὸς καὶ ἐκομματίζοντο
 τὰ στεγέχη. ἔπειτα τὰ ἐλίσχνιζαν,
 τὰ ἐκαθάριζαν, τὰ ξεπερνοῦσαν
 ἀπὸ τὸ δοιόνι ἢ τὸν ἀριστερό
 καὶ τὸν μετ' ἑαυτὸν τὸν ἔβαζαν
 ἐν μικρῇ κοφίνῳ, τὰ δὲ��πολείμ-
 ματα τὰ ἔβαζαν ἐν ἀχούρι διὰ
 τὰ ζῶα.
 ἔκοπανίζοντο 3-4 βτρώσεις τὴν
 ἡμέραν.

κοινὸς κόπανος

μὰνα

ἀπλὸς
κόπανος

ὁ βέλος

τὰ ρεβύδια καὶ τὸ λαδούρι ἔκοπανίζοντο
 ὅπως τὰ ὄσπρια. ἔνῳ τὸ κριδαῖρι καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὁ βίκος ἀγωνίζοντο ὅπως καὶ
τὸ σιγάρι. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ θρώμη.

Τόσον μαλακότερον ὄσον καὶ
ὁ ἡμέρον συνηθίζεται ἡ διατροφή
πῶν ζώων μετὰ τὸν θάνατον.

ὁ θάνατος, ὅπως ἐλάχθη ἐπὶ κεφάλαιον
περὶ θείας, ἐκόπτετο
παλαιότερον μετὰ τὴν θάνατον
καὶ τὸ κλαδεύει, ἡμέρον δὲ μετὰ
τὴν κόπην.

Μετά τὸ κόψιμον μένει ἀπὸ τὴν
ἐπὶ χαράρι γὰρ τὴν (γὰρ τὴν ἀφ' ἧς).
ὅταν γίνῃ τὸν κάνουν δερμάτια
καὶ τὸν μεταφέρουν ἐπὶ τὴν ἀποθήκην.
Τὸ δερμάτιον γίνεται πρῶτον
μετὰ τὴν δροσίαν γὰρ τὴν τριβέται
ὁ θάνατος.

Μερικοὶ τὸν κάνουν μπαλλὰς μετὰ
εἰδικὰ μηχανὰς μπαλλὰς ἀφ' ἧς,
πολύ ἀπλὴς παλαιότερον, καὶ ἀρκετὰ
τελειοποιημένους ἡμέρον.

Σὺ ἡμέρον αὐτὴ ἀγωνίζομαι

μέτα τῶα γίνεται, οὔτε
 κοπάνισμα ὁπρίων κ.λ.π.
 τὰ πάντα ἔχουν μηχανοποιήθῃ,
 ἡ ἀθωνιστικὴ μηχανὴ ἄρχισε
 νὰ χρησιμοποιῶται ἀπὸ τὸ 1913.
 Ἡ πρώτη ἀθωνιστικὴ μηχανὴ
 ποὺ ἐνεφανίσθη ἔδω ἔπαιρνε
 κίνησι ἀπὸ ἀτμοκίνητο τρακτέρ.
 Ἀπὸ τὸ 1925 ἡ ἀθωνιστικὴ μηχανὴ
 ἄρχισε νὰ παίρνῃ κίνησι ἀπὸ
 πετρελαιοκίνητο τρακτέρ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Μόνον τὶς ἀποκριὲς ὑπἄρχε ἔδιμον
 ν' ἀνάβουν φωτιές

Ἀπὸ τῶν ἀποκριῶν μέχρι τῆς τυρινῆς
 καὶ ἐν βράδυ στοὺς δρόμους ἀνάβουν
 μεγάλες φωτιές, γύρω ἀπὸ τὶς ὁποῖες
 διασκεδάσαν με χοροὺς, τραγούδια
 καὶ οἰνοποσίαν. Οἱ νέοι ἐπιδόσαν
 τὶς φωτιές.

Τὶς φωτιές ἀνάβουν κυρίως οἱ

2500 merely 1000 for 30

Учебный кабинет № 3.11

[illegible]

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

ΣΙΕΙ 'ΟΠ 'ΟΠ'Ο ΙΟ ΣΙΟΠΟΙ ΔΗΘΧ'Ο

14 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1

3491073° 239° 1.6.11.10.13.19 1.01

9371037 077110470 077 12711

03

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

1897-1913 HT

но въ хрѣстѣ зѣлаюу зѣлаюу зѣлаюу

2315W, v008b05 V

ήλικιωμένοι καὶ τὰ παῖδιά τοῦ
ἐβουδόσαν,

τὰ ζύγια τὰ ἔφερεν ὁ καθείς
ἀπὸ τὸ σπῆτι του.

Ὅταν ἔχόρευαν γύρω ἀπὸ
τὴν φωτιὰ ἔπρεπε νὰ κάνουν
τρεῖς κύκλους. —

Τόπος συλλογῆς

Βαρδοχωμιό - Ἡλείας

Πληροφορίες:

1) Ἀρβανιτάκης Διονύσιος, ἑτῶν 67.
Τόπος γεννήσεως: Βαρδοχωμιό, τ.χ.ν. Δ. Διφύλλου

2) Γαριός Ἡλίας, ἑτῶν 71

Τόπος γεννήσεως: Βαρδοχωμιό.

Γραμματ. γνώσεις: Α' Γυμνασίου

[Τσιούτσιας φώτιος, Διδάχτορ. Ἡ συλλογὴ
αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ 8/12/1969 - 10/1/1970]